

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.11.2016 г.
COM(2016) 747 final

ANNEX 1

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно модел на споразумение за статуса в съответствие с член 54, параграф 5 от
Регламент (ЕС) № 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14
септември 2016 г. за европейската гранична и брегова охрана**

**Модел на споразумение между Европейския съюз и [трета държава] за
статуса на действия, провеждани от Европейската агенция за гранична и
брегова охрана в [трета държава]**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

и [ТРЕТА ДЪРЖАВА],

наричани по-нататък „страните“,

КАТО СЕ ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ могат да възникнат ситуации, при които Европейската агенция за гранична и брегова охрана координира оперативното сътрудничество между държавите — членки на ЕС, и [трета държава], включително на територията на [трета държава],

КАТО СЕ ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ следва да бъде установена правна рамка под формата на споразумение за статуса за ситуациите, в които членовете на екипите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана ще разполагат с изпълнителни правомощия на територията на [трета държава],

КАТО СЕ ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ всички действия на Европейската агенция за гранична и брегова охрана на територията на [трета държава] следва да зачитат напълно основните права,

РЕШИХА ДА СКЛЮЧАТ СЛЕДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ:

ЧЛЕН 1
ОБХВАТ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

1. Настоящото споразумение обхваща всички аспекти, необходими за провеждането на действия от страна на Европейската агенция за гранична и брегова охрана на територията на [трета държава], при които членовете на екипите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана имат изпълнителни правомощия.
2. Настоящото споразумение се прилага само за [територията на третата държава или на част от нея].

ЧЛЕН 2

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на настоящото споразумение се прилагат следните определения:

- (1) „действие“ означава съвместна операция, бърза гранична намеса или операция по връщане;
- (2) „съвместна операция“ означава действие, което има за цел справянето с незаконната имиграция, с настоящи или бъдещи заплахи по границите на [трета държава] или с трансграничната престъпност, или предоставянето на засилена техническа и оперативна подкрепа за контрола на участъци от границите, които са съседни с държава членка;
- (3) „бърза гранична намеса“ означава действие, което има за цел да се реагира на ситуация на конкретни и несъразмерни предизвикателства на границата на [трета държава] с държава членка и което е разгърнато на територията на [трета държава] за ограничен период от време;
- (4) „операция по връщане“ означава операция, която се координира от Агенцията и включва техническо и оперативно подкрепление, предоставено от една или повече държави членки, при която подлежащите на връщане от една или повече държави членки лица се връщат принудително или доброволно в [трета държава];
- (5) „граничен контрол“ означава контрол на лица, който се извършва на границата и е свързан единствено с намерение за преминаване на границата или с акта на преминаване на границата и който включва проверки на гранично-пропускателните пунктове и наблюдение на зоната между гранично-пропускателните пунктове;
- (6) „екип“ означава екип от гранични служители и друг съответен персонал от участващите държави членки, включително гранични служители и друг персонал, които са командировани от държавите членки в Агенцията, за да бъдат разположени по време на провеждано действие;
- (7) „държава членка“ означава държава — членка на Европейския съюз;
- (8) „изпращаща държава членка“ означава държавата членка, чийто граничен служител или друг съответен служител е даден член на екипа;
- (9) „лични данни“ означава всяка информация относно физическо лице с установена или подлежаща на установяване самоличност; за лице с подлежаща на установяване самоличност се смята лице, чиято самоличност може да бъде установена, пряко или непряко, по-специално чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор или един или повече фактори, специфични за физическата, физиологическата, генетичната, психическата, икономическата, културната или социалната идентичност на това физическо лице;

(10) „участваща държава членка“ означава държава членка, която участва в действието в [трета държава] чрез предоставяне на техническо оборудване, гранични служители и друг съответен персонал, разположен като част от екипа;

(11) „Агенция“ означава Европейската агенция за гранична и брегова охрана, създадена с Регламент (ЕС) № 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската гранична и брегова охрана.

ЧЛЕН 3

ОПЕРАТИВЕН ПЛАН

За всяка съвместна операция или бърза гранична намеса се договаря оперативен план. В плана се определят подробно организационните и процедурните аспекти на съвместната операция или на бързата гранична намеса, включително описание и оценка на ситуацията, оперативните цели, оперативната концепция, видът техническо оборудване, което ще бъде разгърнато, планът за изпълнение, сътрудничеството с други трети държави, други агенции и органи на Съюза или международни организации, разпоредбите по отношение на основните права, включително защитата на личните данни, структурата на координирането, управлението, контролът, комуникациите и докладването, организационните договорености и логистиката, оценката и финансовите аспекти на съвместната операция или бързата гранична намеса. Оценката на съвместната операция или бързата гранична намеса се извършва съвместно от [трета държава] и от Агенцията.

ЧЛЕН 4

ЗАДАЧИ И ПРАВОМОЩИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕКИПА

1. Членовете на екипа разполагат с правомощия за изпълнение на задачите и упражняване на изпълнителните правомощия, които са необходими за провеждането на операциите по граничен контрол и връщане.
2. Членовете на екипа спазват законите и подзаконовите нормативни актове на [трета държава].
3. Членовете на екипа изпълняват задачи и упражняват правомощия на територията на [трета държава] единствено съгласно инструкциите и, като общо правило, в присъствието на гранични служители или друг съответен персонал на [трета държава]. По целесъобразност [трета държава] издава инструкции за екипа в съответствие с оперативния план. [Трета държава] може да оправомощи членовете на екипа да действат от нейно име.

Агенцията, посредством своя координиращ служител, може да съобщи на [трета държава] своето становище относно инструкциите, дадени на екипа. В този случай [трета държава] взема предвид това становище и, доколкото е възможно, се съобразява с него.

В случаите, в които инструкциите, дадени на екипа, не съответстват на оперативния план, координиращият служител докладва незабавно на изпълнителния директор на Агенцията. Изпълнителният директор може да предприеме съответни мерки, включително временното спиране или прекратяването на действието.

4. При изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия членовете на екипа носят своята собствена униформа. Също така членовете на екипа носят на видимо място документ за идентификация, а на ръкава на униформите си носят синя лента със символите на Европейския съюз и на Агенцията. За удостоверяване на самоличността си пред националните органи на [трета държава] членовете на екипа винаги носят със себе си документа за акредитация, посочен в член 7.
5. При изпълнението на своите задачи и упражняването на правомощията си членовете на екипа могат да носят служебни оръжия, боеприпаси и оборудване в съответствие с разпоредбите на националното право на изпращащата държава членка. Преди разполагането на членовете на екипа [трета държава] уведомява Агенцията за разрешените служебни оръжия, боеприпаси и оборудване и за условията за тяхното използване.
6. При изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия членовете на екипа могат да използват сила, включително служебни оръжия, боеприпаси и оборудване, със съгласието на изпращащата държава членка и [трета държава], в присъствието на гранични служители или друг съответен персонал на [трета държава] и в съответствие с националното право на [трета държава]. [Трета държава] може да разреши на членове на екипа да използват сила в отсъствието на гранични служители и друг съответен персонал от [трета държава].
7. [Трета държава] може да разреши на членове на екипа да правят справки в нейните национални бази данни, ако това е необходимо за изпълнението на оперативните цели, определени в оперативния план, и за операции по връщане. Членовете на екипа правят справки само с данните, които са им необходими за изпълнението на техните задачи и упражняването на техните правомощия. Преди да разположи членовете на екипа [трета държава] уведомява Агенцията за националните бази данни, в които може да се прави справка. Такава справка се извършва в съответствие с националното законодателство за защита на данните на [трета държава].

ЧЛЕН 5

ВРЕМЕННО СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДЕЙСТВИЕТО

1. Ако разпоредбите на настоящото споразумение или на оперативния план не се спазват от [трета държава], изпълнителният директор на Агенцията може временно да спре или прекрати действието, след като уведоми за това в писмена форма [трета държава]. Изпълнителният директор уведомява [трета държава] за причините за своето решение.

2. Ако разпоредбите на настоящото споразумение или на оперативния план не се спазват от Агенцията или от участваща държава членка, [*трета държава*] може временно да спре или да прекрати действието, след като уведоми за това в писмена форма Агенцията. [*Трета държава*] уведомява Агенцията за причините за своето решение.
3. По-конкретно, изпълнителният директор на Агенцията или [*трета държава*] може временно да спре или да прекрати действието в случай на нарушение на основните права, нарушение на принципа на забрана за връщане или на правилата за защита на данните.
4. Прекратяването на действието не засяга правата или задълженията, произтичащи от изпълнението на настоящото споразумение или на оперативния план преди това прекратяване.

ЧЛЕН 6

ПРИВИЛЕГИИ И ИМУНИТЕТИ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕКИПА

1. Членовете на екипа не могат да бъдат арестувани или другояче задържани.
2. Документите, кореспонденцията и имуществото на членовете на екипа са неприкосновени, освен в случай на изпълнителни мерки, разрешени съгласно параграф 6.
3. Членовете на екипа винаги се ползват с имунитет по отношение на наказателната юрисдикция на [*трета държава*]. Привилегиите, предоставени на членовете на екипа, и имунитетът по отношение на наказателната юрисдикция на [*трета държава*] не ги освобождават от юрисдикцията на изпращащата държава членка. Иmunитетът на членове на екипа по отношение на наказателната юрисдикция на [*трета държава*] може според случая да бъде снет от изпращащата държава членка. Отнемането на имунитет винаги трябва да бъде изрично.
4. Членовете на екипа се ползват с имунитет по отношение на гражданската и административната юрисдикция на [*трета държава*] във връзка с всякакви действия, предприети от тях в изпълнение на служебните им функции. Ако срещу членове на екипа бъде образувано гражданско производство пред съд на [*трета държава*], изпълнителният директор на Агенцията и компетентните органи на изпращащата държава членка незабавно се информират за това. Преди започването на съдебното производство изпълнителният директор на Агенцията и компетентният орган на изпращащата държава потвърждават пред съда дали въпросното действие е извършено от членовете на екипа при изпълнението на служебните им функции. Когато въпросното действие е извършено при изпълнение на служебни функции, производство не се образува. Ако действието не е извършено при изпълнение на служебни функции, производството може да продължи. Потвърждението от страна на изпълнителния директор на Агенцията и компетентния орган на изпращащата държава членка има задължителен характер за юрисдикцията

на [трета държава], която не може да го оспорва. След като бъде инициирано производство срещу членове на екипа, те не могат да претендират за съдебен имунитет по отношение на всякакви насрещни искове, пряко свързани с основния иск.

5. Членовете на екипа не са длъжни да дава свидетелски показания.
6. Спрямо членовете на екипа не могат да се предприемат изпълнителни мерки, освен когато срещу тях е образувано гражданско производство, което не е свързано със служебните им функции. Когато изпълнителният директор на Агенцията е удостоверил, че дадено имущество на членовете на екипа е необходимо за изпълнението на служебните им функции, то не може да бъде запорирано с цел изпълнение на присъда, съдебно решение или съдебно нареждане. При граждански производства членовете на екипа не подлежат на ограничения върху личната им свобода или на други ограничителни мерки.
7. Съдебният имунитет на членовете на екипа в [трета държава] не ги освобождава от юрисдикциите на съответните изпращащи държави членки.
8. По отношение на услуги, предоставяни за Агенцията, членовете на екипа са освободени от изискванията на разпоредбите в областта на социалната сигурност, които може да са в сила в [трета държава].
9. Членовете на екипа са освободени от всички форми на данъчно облагане в [трета държава] върху заплатите и възнагражденията, които получават от Агенцията или от изпращащите държави членки, както и върху други доходи, получени от външен източник [трета държава].
10. [Трета държава] в съответствие с приетите от нея законови и подзаконови разпоредби разрешава внасянето на предмети за лично ползване от членовете на екипа и ги освобождава от всякакви мита, данъци и други налози, различни от таксите за съхранение, превоз и подобни услуги, върху подобни предмети. [Трета държава] разрешава също и износа на такива предмети.
11. Личният багаж на членовете на екипа се освобождава от проверки, освен ако няма сериозни основания да се счита, че той съдържа предмети, които не са предназначени за лично ползване от членовете на екипа, или предмети, чийто внос или износ е забранен със закон или е подчинен на правила на [трета държава] за налагане на карантина. В този случай проверките на личния багаж се извършват само в присъствието на съответния член на екипа или на оправомощен представител на Агенцията.

ЧЛЕН 7

ДОКУМЕНТ ЗА АКРЕДИТИРАНЕ

1. Агенцията, в сътрудничество с *[трета държава]*, издава на всеки член на екипа документ за удостоверяване на самоличността и като доказателство за техните права да изпълняват задачите и да упражняват правомощията по член 40 от настоящото споразумение и от оперативния план, съставен на официалния/те език/ци на *[трета държава]* и на един от официалните езици на институциите на Европейския съюз. Документът включва следните данни за всеки член на екипа: име и гражданство; чин или длъжност; актуална дигитална снимка и задачи, които той следва да изпълнява по време на разгръщането на действието.
2. Документът за акредитиране, заедно с валиден документ за пътуване предоставя на члена на екипа достъп до *[трета държава]* без да е необходимо предварително разрешение или виза.
3. Документът за акредитиране се връща на Агенцията след приключването на действието.

ЧЛЕН 8

ОСНОВНИ ПРАВА

1. При изпълнението на своите задължения и упражняването на своите правомощия членовете на екипа зачитат в пълна степен основните права и свободи, включително по отношение на достъпа до процедури за предоставяне на убежище, и човешкото достойнство и забраната на изтезанията, нечовешкото или унижително отношение, правото на свобода, принципа на забрана за връщане и забраната на колективното експулсиране, правата на детето и правото на зачитане на личния и семейния живот. При изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия членовете на екипа не дискриминират лицата въз основа на техния пол, расова или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност. Всички мерки в нарушение на основните права и свободи, предприети при изпълнението на техните задължения и упражняването на техните правомощия, са пропорционални на преследваните цели и зачитат същността на тези основни права и свободи.
2. Всяка страна разполага с механизъм за подаване на жалби в случай на предполагаемо нарушение на основните права, извършено от нейните служители при изпълнението на служебните им функции в хода на съвместна операция, бърза гранична намеса или операция по връщане, провеждани съгласно настоящото споразумение.

ЧЛЕН 9

ОБРАБОТВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ

1. Обработването на лични данни се извършва единствено когато това е необходимо за изпълнението на настоящото споразумение от [*трета държава*], Агенцията или участващите държави членки.
2. Обработването на лични данни от [*трета държава*] се извършва в съответствие с националното законодателство на тази държава.
3. Обработването на лични данни от Агенцията и участващите държави членки, включително в случай на предаване на лични данни до [*трета държава*], се подчинява на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, Директива № 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни, Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, както и на мерките, посочени в член 45, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2016/1624, приети от Агенцията за прилагане на Регламент (ЕО) № 45/2001.
4. В случай че обработването предвижда предаване на лични данни, към момента на предаването на личните данни на [*трета държава*] държавите членки и Агенцията указват всички общи или специални ограничения за достъп до тях или до тяхното ползване, включително по отношение на тяхното предаване, заличаване или унищожаване. Когато необходимостта от подобни ограничения стане видима след предаването на личните данни, те информират [*трета държава*] за това.
5. Личните данни, събрани за административни цели по време на действието, могат да бъдат обработвани от Агенцията, участващите държави членки и [*трета държава*] в съответствие с приложимото законодателство за защита на данните.
6. След приключването на всяко действие Агенцията, участващите държави членки и [*трета държава*] изготвят общ доклад за прилагането на параграфи 1—5 от настоящия член. Този доклад се изпраща на длъжностното лице по основните права и на длъжностното лице по защита на данните на Агенцията. Те докладват на изпълнителния директор на Агенцията.

ЧЛЕН 10
СПОРОВЕ И ТЪЛКУВАНЕ

1. Всички въпроси, възникнали във връзка с тълкуването или прилагането на настоящото споразумение, се разглеждат съвместно от представители на Агенцията и компетентните органи на *[трета държава]*.
2. Ако не бъде постигнато предварително споразумение, споровете относно тълкуването или прилагането на настоящото споразумение се уреждат единствено чрез преговори между *[трета държава]* и Европейската комисия, която, при необходимост, се допитва до всяка държава членка, която граничи с третата държава.

ЧЛЕН 11
ВЛИЗАНЕ В СИЛА, СРОК НА ДЕЙСТВИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

1. Настоящото споразумение се одобрява от страните в съответствие с техните вътрешни правни процедури.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която страните взаимно са се уведомили за приключването на вътрешните правни процедури, посочени в параграф 1.
3. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок. Всяка от страните може да уведоми писмено другата страна за намерението си да прекрати настоящото споразумение. Прекратяването влиза в сила шест месеца след датата на уведомяването.
4. Настоящото споразумение може да бъде прекратено с писмено съгласие между страните или едностранно от някоя от страните. В последния случай страната, която желае да прекрати Споразумението, уведомява писмено другата страна за това. Прекратяването влиза в сила на първия ден от месеца, следващ месеца, през който е подадено уведомлението.
5. Уведомленията, направени в съответствие с настоящия член, се изпращат в случая на Европейския съюз — до генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз, а в случая на *[трета държава]* — до *[да се определи]*.

Съставено в ... на ... на *[един от езиците на Съюза]* и *[езика(езиците) на трета държава]*, като двата текста са еднакво автентични.

Подписи:

За Европейския съюз	За <i>[трета държава]</i>
---------------------	---------------------------